

LBRIS

We know
books

OVIDIU GEORGESCU

**CĂLĂTOR ÎN ROMÂNIA
MEA PROFUNDĂ**

Editat de Pro Universitaria SRL, editură cu prestigiu recunoscut.

Editura Pro Universitaria este acreditată CNCS în domeniul Științelor Umaniste și CNATDCU (lista A2-Panel 4) în domeniul Științelor Sociale.

Copyright © 2025, Editura Pro Universitaria.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin Editurii Pro Universitaria.

Nicio parte din acest volum (fragment sau componentă grafică) nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii Pro Universitaria.

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GEORGESCU, OVIDIU**

Călător în România mea profundă / Ovidiu Georgescu. -
București : Pro Universitaria ; Craiova : Universitaria, 2025

Conține bibliografie

ISBN 978-606-26-2105-6

ISBN 978-606-14-2154-1

791

Copertă: Dragoș Boldea

Redacție:

tel.: 0732.320.664

e-mail: editura@prouniversitaria.ro

www.prouniversitaria.ro

Editura Pro Universitaria

Librăria UJmag:

tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21

e-mail: comenzi@ujmag.ro

www.ujmag.ro

UJmag.ro

CUPRINS

Despre autor	7
Cuvântul autorului	11
CĂLĂTORIE ÎNTR-O LUME UITATĂ.....	15
Sinopsis	17
Comentariu	19
Fișă film	60
ÎNVINGĂTORII.....	61
Sinopsis	63
Scenariu	65
Fișă film	95
MEMORIA CLIPEI	97
Sinopsis	99
Comentariu	101
Fișă film	123
OAMENI DE AUR	125
Sinopsis	127
Scenariu	129
Fișă film	145
Manifestul cultural <i>PROMISSUM</i>	147

CĂLĂTORIE ÎNTR-O LUME UITATĂ

Aici puteți viziona filmul:

Sinopsis

„Călătoria noastră pornește de la 2000 km sud-est de centrul Europei, din București, capitala României. Drumul spre vestigiile rupestre din Munții Buzăului traversează câmpia spre nord, pe o confortabilă șosea europeană cu patru benzi... La numai 200 km nord-est de București, iată-ne parcă reveniți cu 200 de ani în trecut, într-o lume fără șosele, fără mașini, fără telefon și, până nu demult, fără curent electric...”

Rândurile de mai sus, extrase din comentariul documentarului, sunt o bună descriere a celor două lumi diferite pe care le-am explorat.

Prima dintre ele este o lume a vestigiilor rupestre (peșteri, biserici, chillii, adăposturi) de mare vechime (între 500 și 3000 ani), săpate cu instrumente rudimentare. Unele dintre aceste situri erau încă locuite cu două sute de ani în urmă. În zonă nu s-au efectuat teste științifice, datările fiind astfel incerte. Majoritatea vestigiilor rupestre din zonă fiind greu accesibile, vizitarea lor necesită prezența unui ghid de la fața locului, iar unele dintre ele au fost filmate pentru prima oară. Subiectul este aproape o *Terra incognita*, însă are un impact puternic asupra culturii și religiei din România, deoarece în Munții Buzăului s-a desfășurat timp de secole o viață mistică creștină, similară celei din Sinai sau de pe Muntele Athos.

A doua lume cercetată este cea a micilor comunități umane care trăiesc în „triumghiul vestigiilor rupestre” din Munții Buzăului. În lumea izolată a satului Nucu, nimic nu se pierde... Aici, „gunoi” înseamnă ceva care îngrașă pământul. Legătura dintre lumea rurală și vestigiile rupestre nu este atât de evidentă, la prima vedere. Numai vorbind cu oamenii de acolo, numai comparând imaginile din sat și cele din biserici, unele dintre ele încă folosite azi, după 1600 ani, am putut înțelege unitatea de stil și de cultură a regiunii.

Alternând oamenii de azi și vestigiile fascinante din trecut, documentarul unește cele două lumi într-o călătorie spre rădăcinile uitate ale culturii române.

LBRIS

We know
books

Comentariu

T.C. (Time Code)	Naratorul:
0:32	Călătoria noastră pornește de la 2000 km sud-est de centrul Europei, din București, capitala României.
0:43	Drumul spre vestigiile rupestre din Munții Buzăului traversează câmpia spre nord, pe o confortabilă șosea europeană cu patru benzi.
0:56	După Ploiești, orașul industrial și petrolier aflat la 60 km de capitală, ne continuăm drumul spre nord pe șoseaua județeană cu două benzi care începe să urce spre orașul Vălenii de Munte. Echipa noastră este formată din cinci membri, plus cei doi șoferi ai celor două mașini în care ne-am imbarcat împreună cu materialele. Am luat cu noi tot ce credem că ne-ar putea folosi în cele 15 zile de filmare în munți, inclusiv un generator electric cu benzină care, deși foarte greu și foarte „însetat”, ne va fi de mare ajutor.
1:34	La Văleni părăsim drumul județean și luăm direcția est pe un drum secundar printre dealuri, spre Subcarpații Buzăului. România este o țară din sud-estul Europei cu peste 22 milioane de locuitori și o suprafață cât jumătate din suprafața Franței.
2:05	Aspectul peisajului și caselor se schimbă. Intens locuite, dintotdeauna, aceste zone bogate de munte au dat în trecut și numele regiunii - Muntenia - și al locuitorilor săi - muntenii.
2:19	La Măgura părăsim șoseaua. Drumul e greu și pe alocuri surpat din cauza deselor alunecări de teren.

În sfârșit, ajungem la poarta de intrare în „triumghiul vestigiilor”: comuna Bozioru. Drumul asfaltat se oprește aici. Noi însă ne vom continua călătoria pe un drum de piatră spre satul Fișici, punctul terminus al zilei. (2:42)

- 2:56** La numai 200 km nord-est de București, iată-ne parcă reveniți cu 200 de ani în trecut, într-o lume fără șosele, fără mașini, fără telefon și, până nu demult, fără curent electric.
- 3:26** Deși triumghiul vestigiilor rupestre acoperă numai câteva zeci de kilometri pătrați, el cuprinde peste 25 de vestigii datate din preistorie până în evul mediu.
- 3:36** Zona a fost cercetată prima oară în mod științific de scriitorul și istoricul Alexandru Odobescu, în vara anului 1871. Odobescu, în acea vreme profesor de arheologie la Universitatea din București, începuse cu 5 ani înainte cercetări la Pietroasa, un sat dintr-o regiune apropiată a județului Buzău.
- Îl interesa fabulosul tezaur din bijuterii de aur și pietre prețioase descoperit acolo în 1837 și cunoscut de public sub numele de „Cloșca cu Puii de Aur”. Se crede că acesta ar fi aparținut regelui vizigot Athanaric, în secolul 4 d.Hr.
- Odobescu este însoțit în expediția din 1871 de un prieten, pictorul elvețian Henri Trenk, care alcătuiește o serie de relevee, planuri, copii după pisanii și peisaje.
- 4:26** Printre altele, Henri Trenk ne-a lăsat reprezentări ale bisericii și cimitirului de la Găvanele, așa cum arătau în acea epocă.
- 4:35** Este și primul loc vizitat de noi în zonă.
- 4:42** Biserica Găvanele, astăzi biserică de mir a satului, a fost inițial inima unei mănăstiri a cărei existență s-a întins pe mai bine de 300 de ani.

- 4:56** Mănăstirea Găvanele a avut mai multe biserici. Cea pe care o vedem azi a fost construită între anii 1802-1810 de credincioșii din zonă.
- 5:08** Pictura bisericii, realizată de un meșter local, datează din aceeași perioadă.
- Biserica de lemn a fost clădită după ce biserica de zid anterioară s-a năruit în urma celui mai violent cutremur din istoria scrisă a României: 7,7 grade Richter. De altfel, zona este apropiată de Vrancea, epicentrul cutremurelor devastatoare care se abat asupra României la fiecare 30-40 de ani.
- Viața monahală de la Găvanele, neîntreruptă timp de 3 secole, cuprindea un număr de 50-100 de monahi care trăiau în chinovii situate în jurul bisericii. Ei nu se adunau împreună decât la slujbele care se țineau în biserică.
- Acești călugări au trăit aici până în anul 1903, când ultimii dintre ei au fost mutați într-un alt schit din zonă, la Găvanul.
- 5:57** În jurul bisericii se află vechiul cimitir al schitului, cu crucile sale bătrâne de piatră.
- Unele morminte au fost aduse aici dintr-un alt cimitir apropiat, în 1940, când un cutremur a răvășit cimitirul și a adus la suprafață rămășițele călugărilor îngropați.
- 6:21** Din fosta mănăstire mai rămân doar urme pe pământ.
- 6:26** Se mai pot vedea urmele trapezei sau, în cimitir, piciorul mesei altarului bisericii de zid construită în 1786 și complet distrusă de cutremurul din 1802.
- 6:53** Și mai puține urme despre trecutul zonei au rămas în amintirea oamenilor, greu de descifrat sub straturi de

- 7:05** INTERVIU SĂTENI FÂNTÂNĂ
- 8:30** Nave cosmice în Munții Buzăului? Oare?
- 8:36** În anii '70-'80, sub influența curentului creat de cărțile lui Erich Von Daeniken, și în special „Amintiri despre viitor”, presa vremii a susținut, cu un entuziasm demn de o cauză mai bună, ideea că România ar fi fost și ea vizitată în antichitate de extratereștri. Vârfurile de săgeată și pumnalele gravate în piatră la Fundul Peșterii au devenit astfel nave spațiale, unele peșteri săpate mai îngrijit s-au transformat în capodopere tăiate cu laserul ale unor vizitatori galactici, iar întreaga zonă a căpătat o aură de mister celest pe care o mai păstrează și astăzi.
- 9: 14** *(Pe apariție personaj)* Localnicii care aveau atunci 30-40 ani sunt acum trecuți de 60.
- 9:20** *(Pe buturuga rostogolită)* Iar tradiția merge mai departe.
- 9:26** INTERVIU ȚAPINARI
- 10:26** Ruginoasa, unghiul nordic al „triunghiului vestigiilor rupestre”, este un sat de munte de câteva zeci de familii, în care curentul electric a ajuns relativ recent, după 1990.
- 10:42** Ca peste tot în zonă, satul e locuit mai ales de bătrâni și de copii, nepoții lor. Părinții lucrează în general la oraș și urcă în sat numai la sfârșitul săptămânii.
- 10:58** Deși par să trăiască aici dintotdeauna, unii dintre bătrâni au lucrat în trecut în întreaga țară, pe diferite șantiere de construcții și au revenit în satul natal după pensionare.
- 11:12** Unii dintre ei mai lucrează și azi, după puteri, în gospodărie sau pe parcelele de pământ pe care le au în jurul satului.

- 11:27** În mod evident, drumurile satului nu sunt destinate mașinilor ci unor mijloace de transport mult mai ecologice, cu emisie zero de substanțe poluante și cu autonomie suficientă.
- 11:53** Lângă Ruginoasa există două locuri în care se află vestigii. Primul este numit de localnici „la Policiori” și este un grup de două adăposturi primitive, aflate unul deasupra celuilalt, săpate sau mai probabil amenajate în versantul muntelui Ivăneț.
- 12:10** Iată primul adăpost, cel inferior. Acesta are un aspect de scobitură naturală. Înălțimea la intrare este de aproximativ 2 metri, iar adâncimea maximă de 3 metri.
- 12:25** Subcarpații Buzăului au o suprafață de peste 2,700 km pătrați. Mișcările scoarței produc în regiune cutremure frecvente, fiind una dintre zonele cu cel mai mare risc din Europa. Acești munți sunt cei mai tineri ai României, vechi de cel mult 10 milioane de ani, în comparație cu cei 100-200 milioane de ani ai lanțului Carpaților. Climatul continental cu precipitații torențiale produce o eroziune puternică și dese alunecări de teren. Munții conțin roci sedimentare de tipul gresiei, soluri nisipoase și soluri argiloase. Astfel, există aici roci suficient de moi pentru a putea fi săpate cu ușurință de om, chiar și cu instrumente rudimentare.
- 13:14** Al doilea adăpost primitiv e amplasat deasupra primului, la o înălțime de aproximativ 10 metri. Este puțin mai mic decât primul, însă pare să fi fost amenajat sau utilizat în măsură mai mare. Nu există scriere sau desene gravate în piatră, cu excepția unor graffiti recente. Nu se poate ști dacă aceste două cavități au fost vreodată

locuite sau dacă au avut vreun scop anume. Poate au fost posturi de observație, sau poate locuri de odihnă și contemplație...

- 13:44** Mai recent, spun localnicii, locul a devenit popasul unor urși, care zic ei, și-au lăsat aici amprenta.
- 14:05** Văzute de la distanță, cele două adăposturi par să formeze împreună un turn de observație părăsit. Față în față cu ele, vom urca spre un alt mister, de data aceasta în mod evident lăsat de mâna omului.
- 14:35** Ușa Pietrei: o încăpere cu pereți înnegriți, săpată în piatră, cu 2 trepte la intrare, neterminată. La intrare are înălțimea de 1 metru și jumătate și lățimea de 90 de centimetri. Nimeni nu știe exact când a fost săpată deoarece lipsesc orice elemente de datare. Unele surse spun că ar fi fost un străvechi altar închinat soarelui și luminii. Altele susțin că ar fi fost un refugiu sau o ascunzătoare de comori din secolul 16, sau poate lucrarea întreruptă a unui sihastru medieval...
- 15:15** Satul Nucu. (*urmează sunet priză directă*)
- 15:25** Suntem aici în al doilea vârf al triunghiului vestigiilor rupestre. Aici în sat ne vom stabili tabăra pentru seara asta și pentru întreaga săptămână următoare.
- 15:53** Drumurile satului nu sunt asfaltate. Va trebui să le parcurgem pe jos sau, acolo unde se poate, cu căruța.
- 16:01** Echipa noastră de 5 persoane va locui la familia Beganu, într-o casă pe care gazda noastră o construise pentru unul dintre fii, dar acesta s-a hotărât să plece din sat.
- 16:10** *Sunset priză directă*
- 16:23** Până aici am străbătut prima latură a triunghiului.

- 16:26** *Sunset priză directă*
- 16:42** A doua zi dimineață, parcurgem pe jos cei 2 km de la Nucu la peștera lui Dionisie, în vecinătatea urmelor fostului schit Sf. Gheorghe.
- 16:55** Ca un cuib de vultur, peștera se află în vârful unei stânci izolate și greu accesibile. Tradiția o atribuie unui pustnic, Dionisie Torcătorul, care a săpat-o și a locuit în ea.
- 17:14** În peșteră se intră numai dinspre latura sudică, printr-o deschizătură îngustă, de numai 1 m înălțime și 50 cm lățime.
- 17:24** În interior ne surprinde spațiul relativ mare al încăperii, de aproape 10 metri pătrați.
- 17:37** În peretele estic sunt săpate două ferestre care, ca și intrarea, puteau fi acoperite la nevoie. Între ele observăm câteva nișe și firide care ar fi putut fi folosite pentru amplasarea unor icoane, așa cum cere tradiția creștină ortodoxă. De la înălțimea ferestrelor se poate cuprinde cu privirea întreaga vale, ca dintr-un foisor de observație. Peștera pare să fi fost locuită în două perioade istorice distincte. În cea mai recentă, Evul Mediu, ea și-a căpătat dimensiunile actuale.
- 18:14** Peste tot, pereții peșterii poartă încă urmele unei tencuieli de lut. În partea de nord a încăperii nu există ferestre, însă aici găsim mai multe scobituri de formă pătrată în perete, în care au fost fixate cândva bârne de lemn. După poziția lor și înălțimea mică la care se află, se poate vedea că aici a fost patul.